

skal ikke negte, at jeg er tilbøjelig til at tro, at det er rigtigt, hvad der fra kompetent Side er blevet fremhævet, at det er paa Veie til at gaa tilbage med den nationale Velstand her i Landet. Der er i den Henseende et mistænkeligt Symptom, nemlig at vor Export til de senere Aar langt fra er tiltaget i samme Forhold som vor Import, med andre Ord, vi have ikke i samme Grad forøget vore Udsørselsartikler, som vi paa Grund af vore stigende Fornødenheder have forøget vor Indførsel. Jeg skal i den Henseende henlede Opmærksomheden paa det lille Bind statistiske Oplysninger, som er omdelt paa vore Pladsjer. De ville der finde, at i 1874 er der indført her i Landet for en Værdi af 233 Millioner, medens der derimod kun er udført for en Værdi af 180 Millioner, med andre Ord, vi have til Udlandet betalt 53 Millioner for vor Omsetning. At vor Indførsel er tiltagen, vil ogsaa fremgaa af en Sammenligning af Tolden paa forskellige Forbrugsartikler i de senere Aar. Det vil da vise sig at f. Ex. Tolden paa Manufakturvarer i 1870—74 har været i Stigning saaledes, at den fra 3 Millioner er stegen til 4,400,000 Kroner aarlig, og paa en af de betydeligste Importartikler, Sukker, er i samme Tidrum Tolden stegen fra 4 til 4½ Million. Overhovedet ere vore Toldintrader paa indførte Artikler i det Tidrum, jeg nævnte, nemlig 1870—74, stegne fra 14 Millioner til 18,400,000 Kr., hvilken Oplysning forekommer mig at tale tydelig nok. Naar der altsaa er saa stærke Symptomer til, at vor Handelsbalance i de senere Aar har været daarlig, er der to Veie, man kan gaa, for at bringe en bedre Tilveie, og den ene er den, at man kan indføre Mindre eller med andre Ord indskrænke sine Fornødenheder, eller man kan arbejde paa at udføre Mere, producere Mere. Det at indskrænke sine Fornødenheder er en af de Ting, man saa overmaade let kan blive enig om i Theorien, men i det Dieblit, man praktisk skal til at udføre det, viser det sig, at det er Vær, der vil reducere Poul's Fornødenheder, og Poul, der vil reducere Pær's Fornødenheder, men at reducere sine egne Fornødenheder faar man sjælden Folk til, og der er i Virkeligheden kun En, der i den Henseende kan lære os det, og det er Nøden, og den haaber jeg, ikke vil komme til at lære det danske Folk at indskrænke sine Fornødenheder. Det hører ogsaa med til Livets Behageligheder at have Fornødenheder og at kunne tilfredsstille dem, saa det er i og for sig en ret naturlig Ting, at de bestandig ere i Tiltagende; men vil man altsaa bidrage Noget til at forøge og fikske en fremadskrirende Nationalvelstand, bliver kun det andet Alternativ tilbage, nemlig at sørge for at producere Mere, og da navnlig at producere saadanne Ting, som danne nogle af vore betydeligste Importartikler, og saadanne Ting, som der er Sandsynlighed for kunne bringes frem her i Lan-

det. Nu er Sukker saa at sige vor betydeligste Indførselsartikel. Danmark er næst England det mest sukkerspisende Land i Europa. Vi indføre, om jeg ikke hukker feil, aarlig 48 Millioner Pund Sukker, hvilket vil sige omtrent for hvert Individ 25 Pund om Aaret, og vi betale til Udlandet for dette Quantum Sukker aarlig omtrent 12 Millioner, og til Statskassen, saaledes som jeg har tilladt mig før at nævne, mellem 4 og 5 Millioner. Hvad er naturligere, end at man, navnlig dertil vaft ved Exemplet fra andre Lande, for nogle Aar siden kom paa den Tanke, at man vilde forsøge paa at producere Sukker her i Landet. Det var en naturlig Tanke og vilde være af stor Betydning for Nationalvelstanden, hvis man kunde spare de 12 Millioner, som nu gaar til Udlandet for denne Fornødenhedsartikel, ved at producere det selv; men da kom der, som man siger, en Mand med en Slæde i Veien, og denne Mand bragte os Loven af 5te Mai 1873, der saa grundig som Noget har knust denne Industri. Det er nu min Tro, og den deles af Folk, der ere i Besiddelse af en ganske anden Sagkundskab end jeg, at man gjorde Uret, dengang man gav Loven af 5te Mai 1873, at man ikke ganske overveiede de Konsekvenser, som denne Lov har medført; og jeg tror ogsaa, hvis de Herrer ville skjænke mig endnu nogle Diebliffes Opmærksomhed, at kunne eftervise, at de Grunde, hvorpaa man støttede Loven af 1873, i Praxis have vist sig at være uholdbare og urigtige. En af de første Grunde, der bleve anførte, var, at da denne Industri i Udlandet havde bestaaet i en saa lang Række af Aar, og Fabrikationen var udviklet der til den største Grad af Fuldkommenhed, var det en Selvefølge, at de nye Etablisementer, man agtede at anlægge her i Landet, ogsaa vilde blive udrustede med de bedste Maskiner, og at der derfor var al Anledning til at antage, at denne Fabrikation i det Hele vilde betale sig strax, betale sig udmærket og betale sig i samme Omfang, som Tilfældet har været i mange fremmede Lande. Hvad man dengang gik ud fra, har vist sig fuldstændig urigtigt. De 2 eneste Sukkerfabriker, som eksistere her i Landet, føre i dette Dieblit en høist sygnende Tilværelse, og der er al Sandsynlighed for, at hvis man ikke paa en eller anden Maade kommer dem til Hjælp, vil det ikke vare længe, inden de fuldstændig maa standse hele Driften. Det er altsaa langt fra, at det, man dengang argumenterede fra, at Industrien strax vilde betale sig, har vist sig at holde Stik. Man gjorde endvidere gjældende, at Staten selvsjælgelig ikke kunde undvære paa engang 4 a 4½ Million i Told. Ganske bortset fra, at der jo dengang virkelig ikke kunde være Tale om, at det kunde komme saa vidt i en nær Fremtid, at Landet skulde kunne producere alt det Sukker, det brugte, og at det altsaa dog kun vilde være en partiel Nedgang i Toldindtægterne, der kunde være Tale